DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 28.VIII.1930
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini

Leto LXIII., št. 194 | V Ljubljani, sreda 27. avgusta 1930 | Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo
Ljubljana, Knaflova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. Jesenice, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pred novo akcijo makedonstvujuščih

Med jesenskim zasedanjem Društva narodov nameravajo makedonstvujušči prirediti celo serijo novih atentatov na našem ozemlju, obenem pa v inozemskem tisku kampanjo proti naši državi — Jugoslovenska orijentacija v Bolgariji kljub temu napreduje

Beograd, 27. avgusta. Po zanesljivih informacijah pripravljajo makedonstvujušči v času jesenskega zasedanja Društva narodov zopet nove atentate na našem ozemlju. Istočasno nameravajo vprizoriti v nam neprijateljskem inozemskem tisku veliko kampanjo proti naši državi z namenom, da bi obrnili pozornost zunanjega sveta na Balkan in ga opozorili na problem, ki v resnici sploh ne obstoja, ali bolje rečeno, ki je bil že definitivno rešen z mirovnimi pogodbami. V zadnjem času se tudi v Grčiji pojavljajo vedno odločnejši glasovi, ki zahtevajo oster nastop proti Bolgariji iz istih razlogov, oziroma **predložitev vsega spora Društvu narodov v odločitev.** S tem v zvezi je tudi nedavni korak angleškega poslanika v Sofiji, ki je odločno zahteval od bolgarske vlade, naj ukrene vse potrebno, da onemogoči nove pustolovščine makedonstvujuščih. Angleški poslanik v Sofiji je imel v rokah konkretne dokaze o pripravah za nove krvave akcije, ki bi lahko spravile v nevarnost mir na Balkanu.

V tukajšnjih krogih izziva tako postopanje Bolgarije zelo mučen vtis, ker Bolgarija odgovarja na naše dolgoletne in iskrene niapore za dosego sporazuma s pripravami novih atentatov. Tri leta je bil naš poslanik v Sofiji g. Ljuba Nešić, velik Jugoslovan in največji zagovornik sporazuma z Bolgari. Postavitev g. Ljube Nešića za poslanika v Sofiji je bila ponudba roke v spravo in sporazum, ki pa je bolgarska vlada ni hotela sprejeti, marveč je tolerirala priprave novih atentatov s strani makedonstvujuščih.

Kljub vsemu temu pa jugoslovenska stvar na Bolgarskem ni tako obupna, kakor bi se moglo to sklepati po postopanju bolgarske vlade. V Bolgariji vlada sedaj stanje, kakršno je bilo v stari Srbiji od zaječarske pobune pa do zgodovinske majske noči, ki je za vedno napravila konec sramotnemu režimu, čegar politika je bila naperjena proti interesom naroda. Tako je treba tudi v Bolgariji ločiti oligarhijo od naroda. Bolgarski narod je dokumentiral svoje jugoslovensko razpoloženje in voljo za sporazum pod vlado pokojnega Stambulijskega, a še bolj s svojim mučeništvom po 9. juniju, ko je padlo na desettisoče žrtev za veliko idejo sporazuma med obema bratskima narodoma. Teh žrtev za splošno jugoslovensko stvar ne smemo nikoli pozabiti in zato je treba strogo ločiti bolgarsko vlado od bolgarskega naroda. Celo v tej oligarhiji se pojavlja v splošni temi svetel žarek. V vladni večini, v Demokratičeskem zgovoru so mnogi zagovorniki sporazuma z Jugoslavijo, dočim so seveda naši nepomirljivi nasprotniki onih 70 poslancev Demokratičeskega zgovra, na katere se naslanja makedonski revolucijonarni komite. Značilno je, da dobiva ideja sporazuma vedno več prijateljev tudi v bolgarskih vojaških krogih. Sam g. Cankov, inicijator režima 9. junija in prosvetni minister v Ljapčevi vladi, je nedavno dokazoval dopisniku »Tempsa« svoje jugoslovensko prepričanje, zatrjujoč, da je dal iz učnih knjig odstraniti vse, kar bi moglo spominjati na mržnjo med Bolgari in Srbi. To so vsekakor zelo razveseljivi pojavi, ki vzbujajo nove nade na bratski sporazum v dogledni dobi. Duh jugoslovensko-bolgarskega sporazuma in sloge napreduje tudi v bolgarskem narodu in nihče ga ne bo mogel več zatreti. Obupni napori makedonstvujuščih, ki umetno vzdržuje ta že davno na neizogiben propad obsojeni pokret, ne bodo mogli tu ničesar več izpremeniti. Za vsakogar, kdor pozna prilike v Bolgariji, je jasno, da so take zlate injekcije samo provokacije brez trajne vrednosti. Slej ko prej je naša vlada tudi sedaj še vedno pripravljena nuditi Bolgariji roko v bratski sporazum, prepričana, da ta čas mora priti in da bo prišel. Prav tako pa bo znala v vsakem primeru novih provokacij odločno braniti dostojanstvo države in varnost jugoslovenskih državljanov.

Poneverbe v invalidskem udruženju

Senzacijonalna razkritja o zapravljanju invalidskega denarja v osrednjem odboru invalidskega udruženja

Beograd, 27. avgusta. Vpokojeni polkovnik Milan Radosavljević je objavil kot komisar ministrstva za socijalno politiko v beograjskih listih senzacijonalna odkritja o poneverbah v osrednjem odboru udruženja vojnih invalidov. Tako navaja:

Zaradi velikega števila pritožb invalidov proti poslovanju osrednjega odbora udruženja vojnih invalidov je minister socijalne politike in narodnega zdravja na podlagi zakonskega pooblastila imenoval pri invalidskem udruženju za svojega komisarja generala-invalida g. Nikolo Tomaševića. G. Tomašević je dobil nalog, naj pregleda delo tega odbora in v slučaju ugotovljenih nepravilnosti razreši posamezne člane ali pa ves osrednji odbor.

General g. Tomašević je pregledal poslovanje, ugotovil nepravilnosti poslovanja osrednjega odbora, razrešil celo osrednjo upravo udruženja in o ugotovljenem stanju predložil svoje pismeno poročilo. Iz tega poročila generala g. Tomaševića je razvidno:

Da je

predsednik udruženja polkovnik v p. g. Peter M. Lazarević izvršil razne nepravilnosti

in poleg ostalega dvignil iz blagajne na račun svoje reprezentacije 24.000 Din več, kar je kasneje na zahtevo komisarja vrnil blagajni, istotako pa je nepooblaščen in proti pravilom izvršil razne izdatke iz blagajne udruženja.

Da je blagajnik udruženja Milošević na priznanico g. Lazarevića prejel od invalidskega fonda »Sv. Gjorgja« 100.000 Din za razdelitev invalidom. Predsednik g. Lazarević ni vodil računa, da bi se ta prejeta vsota razdelila invalidom, niti ni po svojem priznanju nadziral delo blagajnika, kakor je to s pravili udruženja predpisano, kar je imelo za posledico, da je

blagajnik Milošević na škodo invalidov celo to vsoto poneveri,

zaradi česar je bil od sodišča tudi obsojen.

Minister socijalne politike je izročil invalidskemu udruženju l. 1927 500.000 Din, da se razdele kot podpora invalidom in vojnim sirotam po vsej državi. Predsednik g. Lazarević o tem ni obvestil osrednjega odbora niti ni postopal po ministrovi naredbi, da bi dobljeni denar razdelil invalidom, temveč ga je pridržal za izpopolnitev primanjkljaja v blagajni osrednjega odbora.

Član nadzornega odbora in advokat udruženja invalid g. Dušan S. Ilić je poleg ostalih nepravilnosti zakrivil tudi naslednje: Dvignil je na svoje ročne priznanice iz blagajne udruženja 6600 Din ter na njih označil, da ima s tem denarjem plačati sodno takso za zapuščino Rade Milutinovića invalidskemu udruženju. Po poročilu sodišča I. stopnje za mesto Beograd štev. 80.064 od 2. decembra l. 1929 pa je g. Ilić plačal na račun te takse samo 25 Din. Raven tega advokat g. Ilić ni opravičil iz blagajne osrednjega odbora dvignjeno vsoto 12.096 Din, niti ni podal točnega obračuna o vsotah, ki jih je prejel iz blagajne osrednjega odbora, iz katerega bi bilo razvidno, za katero zadevo, za kak namen in koliko jih je točno potrošil.

Ostali člani uprave osrednjega odbora se v svojem poslovanju prav tako niso držali pravil in ministrskih odlokov glede na upravljanje invalidske imovine ter podpor družinam padlih vojakov.

Prav tako je iz poročila generala g. Tomaševića razvidno, da je osrednji odbor prejel od Nj. Vel. kralja in drugih darovalcev v času od l. 1925 do l. 1929

vsoto 5,422.876 Din, od katere je razdelil invalidom vsega 2.656.455 Din,

dočim je ostanek 2,766.421 Din uporabil za svojo reprezentacijo in druge svoje stroške.

Samo za pisarniške stroške in reprezentacijo članov osrednjega odbora je bilo od l. 1925 do 1929 porabljenih 3,276.414 Din.

Od te vsote je bilo za dnevnice članom izdanih 359.253 Din,

za avtomobil, ki ga je rabil predsednik g. Lazarević, pa je osrednji odbor izdal 313.291 Din.

Uničena je tudi v konkurzu se nahajajoča Obrtna invalidska zadruga v Zemunu, za katero sta država in udruženje porabila 5,102.000 Din.

Do svojega razrešenja je osrednji odbor prejel od države in ostalih darovalcev 11,000.000 Din, v kar je všteta tudi vrednost delavnice v Zemunu. Od te vsote so prejeli invalidi na račun podpore nekoliko nad 2,000.000 Din,

ostanek 9.000.000 Din pa je porabljen in izgubljen,

ker ne predstavljajo dubiozne terjatve, v kolikor so pokrite, skoro nobene vrednosti.

Komisar g. Tomašević pravi o poslovanju osrednjega odbora udruženja vojnih invalidov v svojem poročilu:

»da je osrednji odbor upravljal imetje udruženja proti pravilom, da je denar udruženja lahkomiselno angažiral ter se je gotovina polagoma zmanjševala in razsipala tako, da ima danes invalidsko udruženje raznih terjatev v znesku 2,635.420 Din, večinoma sumljivega značaja;

da se o varčevanju ni vodil račun, da je bila vsa gotovina fonda za zgraditev invalidskega doma v znesku 1,000.000 Din izdana kot posojilo brez kakega jamstva;

da se je vknjiževanje dobljenih prejemkov vršilo različno in da se je težko prišlo do pravih ugotovitev, ker se ne ve, kako so se posamezni prejemki porabili;

da je v invalidski zavod v Zemunu angažirana državna imovina okoli 4,000.000 Din in gotovina invalidskega udruženja 1,000.000 Din izgubljena itd.

Na podlagi vsega navedenega je minister socijalne politike in narodnega zdravja odredil, naj se celotno poročilo generala g. Tomaševića natisne in po sodnem potu podvzamejo za vse nepravilnosti in krivde ukrepi proti odgovornim osebam ter invalidska imovina zavaruje.

Kako se bo vršil proces v Trstu

Italijanski listi napovedujejo največjo strogost — Razprava bo tajna -- Tujim novinarjem bo zabranjen dostop

Trst, 27. avgusta. M. Za proces, ki se bo vršil 1. septembra proti 78 obtoženim Slovencem, se vrše obširne priprave. Sodišču bo predsedoval fašistični general Guido Cristini. Fašistični listi zlasti povdarjajo sposobnost in strogost generala Cristinija, ki je vodil že mnoge procese. »Piccolo« naglaša, da je general Cristini pravi fašist in da bo sodno razpravo vodil energično ter objektivno, kakor je vodil nedavno proces v Pulju proti Vladimirju Gortanu in tovarišem. Senat tvorijo oficirji fašistične milice Mario Crisini, Klavdij Pestani in Giuseppe Presti, ki jim bosta dodeljena še dva sodnika. Pripravlja se tudi že sodna dvorana, v kateri bo nameščena nova železna kletka za obtožence. Sedanja železna kletka je namreč premajhna, ker ima prostora samo za 14 oseb. Dostop k sodni razpravi bo mogoč le s posebnim dovoljenjem. Tujim novinarjem bo prepovedan. Razprava bo tajna in bodo k njej pripuščeni le izbrani fašistični novinarji, ki bodo imeli nalogo, da predstavljajo javnosti proces tako, kakor se službeno želi. Obtožnica sama je zelo obširna. Med drugimi dolži obtožence, da so širili prepovedane slovenske liste kakor »Jutro« in »Orjuno«. Vse predstavlja kot delo bivše »Orjune«, nekatere pa tudi dolži, da so širili »Slovenca«. Fašistični listi pripisujejo temu procesu velik političen pomen. »Giornale d' Italia« piše, da je proces proti Vladimirju Gortanu odkril teoristično akcijo, ta proces pa bo zadušil na široko zasnovano zaroto proti Italiji, ki je bila skovana v Julijski Benečiji. Razen tega pravi, da je bil atentat na »Popolo di Trieste« poslednji v vrsti terorističnih atentatov, ki so bili izvršeni zadnja štiri leta. »Piccolo« piše, da bo ta proces glede na veliko število obtožencev in težka inkriminirana dejanja zgodovinskega značaja, ker bo končno zlomljena teroristična akcija onih, ki že 8 let skušajo preprečiti italijansko penetracijo v Julijski Benečiji, čeprav želi večina prebivalstva blagodejnega vpliva fašističnega režima za povzdigo tamošnjih krajev. Pod naslovom »Teroristi iz Julijske krajine pred izrednim sodiščem« objavljajo listi besedilo obtožnice in povdarjajo uvodoma, da dokumentirano dokazuje teroristično aktivnost slovanske bande, združene z terorističnimi organizacijami onstran meje. Obtožnica navaja posamezna dejanja, ki se obtožencem imputirajo, in sicer 13 umorov, 18 požigov, 7 terorističnih atentatov in 4 poizkušena vohunstva. Med terorističnimi atentati se kot najtežji označuje napad na »Popolo di Trieste«. Razen onih, ki so bili aretirani, se navajajo tudi imena ostalih, ki bodo sojeni in contumatiam in ki se nahajajo sedaj izven italijanskega ozemlja. Obtožnica navaja vse čine, ki se bodo razpravljali pred izrednim tribunalom, med drugim tudi vsebino letakov, ki so bili tiskani skrivaj in ki so se pošiljali preko meje iz inozemstva. Sosedni prostori velike dvorane, v kateri bo sodna razprava, se že pripravljajo za pisarniško osobje in različne urade. Vse sodno poslopje bo v času razprave obkoljeno od vojaštva in policije in se vanj ne bo pustil nihče, ki ne bo službeno zaposlen. Razprava se bo vršila v največji tajnosti. Listi povdarjajo, da niso znana imena zagovornikov, navajajo pa imena petih znanih zagovornikov Contrerasa, Gianninija, Matosella, Lorianija, Puecherja in Sennara. Pristavljajo, da še ni znano, ali so ti zagovorniki bili imenovani službeno ali pa so si jih izbrali obtoženci.

Novi banski svetniki

Beograd, 27. avgusta. Po odredbi predsednika vlade od 25. t. m. so bili razrešeni svojih dolžnosti banski svetniki Josip Čižmeković za srez Belovar, Rudolf Sučić za srez Vrbovsko, Tomo Vojković za srez Garešnica in dr. Ivo Bandeković za srez Jastrebarsko. Na njihovo mesto so bili imenovani: Ivan Črnek za srez Belovar, Josip Majavec za srez Vrbovsko, August Mzik za srez Garašnica in Ivan Kukuljević-Sakcinski za srez Jastrebarsko.

Odlična francoska uprava v Siriji

Ženeva, 27. avgusta. AA. V poročilu komisije Društva narodov za mandate hvali komisija francosko vlado, ki je znala v Siriji in Libanonu izvesti organizacijo uprave v smislu želj Društva narodov ter dala Siriji in Libanonu ustavo. Zato komisija upa, da bodo voditelji ljudstva cenili napore Francije ter delali ž njo v lojalnem sodelovanju. Posebno čestita komisija francoski vladi, da je izpopolnila justico.

Kritika angleškega režima v Palestini

Ženeva, 27. avg. AA. Tajništvo Društva narodov je izdalo poročilo mandatnega odbora o lanskih neredih v Palestini. Poročilo kritizira zadržanje angleških oblastev. Kritika tega odbora je izvala odgovor, v katerem angleška vlada opravičuje ravnanje svojih oblastev v Palestini pred neredi in po njihovi ureditvi.

Westfalski izletniki na Bledu

Bled, 27. avgusta. Westfalski izletniki so se davi ob 8. odpeljali na otok Blejskega jezera, kjer so se v cerkvi udeležili maše. Nato so se vrnili v Zdraviliški dom, od koder so se podali na kratke izprehode po Bledu in okolici. Na dvor je odšla posebna deputacija, ki se je vpisala v dvorno knjigo. Na Bledu je lepo, vedro vreme ter vlada med izletniki najlepše razpoloženje. Ob pol 3. popoldne se bodo odpeljali v Ljubljano, kamor bodo prispeli ob 4.15. V Ljubljano jih bo prišlo okoli 150, ker so se nekateri že razšli na svoje domove.

Letalska tekma Male antante

Beograd, 27. avgusta. Iz Varšave poročajo, da se je snoči pričela letalska tekma Male antante in Poljske. Letalci so startali ob 1. ponoči za polet v Beograd, kamor so dospeli danes okoli poldneva.

Napad na poljske dijake v Prusiji

Varšava, 26. avgusta. Neko skupino poljskih dijakov iz Češke, ki so bili pod vodstvom svojega profesorja na ekskurziji po vzhodni Prusiji, so nemški dijaki napadli in pretepli. Ko je položaj že postal nevaren, so izletniki sklenili, da gredo v drug hotel, toda množica je med tem časom že vdrla v hišo, kjer je ujela enega izletnika in ga do dobrega pretepla. Ostalim bi se zgodilo gotovo ravno tako, da se niso zabarikadirali v svoje sobe, od koder so klicali na pomoč policijo. Ko je prišla policija na lice mesta, ni hotela sestaviti zapisnika in zdravnik, ki so ga poklicali, da obveže ranjence, ni hotel izdati zdravniškega izpričevala. Zaradi tega dogodka vlada v Varšavi veliko razburjenje in časopisje poudarja, da so napadli izletnike ne zato, ker so čehoslovaški državljani, ampak zato, ker so Poljaki.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 22.715. — Berlin 13.465. — Bruselj 7.885. — Budimpešta 9.8867. — Curih 1095.9. — Dunaj 796.94. — London 274.14 — 274.94 (274.54). — Newyork 56.275. — Pariz 221.81. — Praga 167.29. — Trst 294.15 — 296.15 (295.15).

INOZEMSKE BORZE.

Curih. Beograd 9.12875. — Pariz 20.24. — London 25.05125. — Newyork 514.475. — Bruselj 72.925. — Milan 26.94375. — Madrid 55. — Amsterdam 207.2375. — Berlin 122.86. — Dunaj 72.70. — Sofija 3.73. — Praga 15.265. — Varšava 57.70. — Budimpešta 90.215. — Bukarešta 3.0675.

Naseljevanje dobrovoljcev

Beograd, 27. avgusta. AA. Včeraj in danes je imel svoje seje posvetovalni odbor ministrstva za poljedelstvo pod predsedništvom pomočnika ministra za poljedelstvo Miloša Sretenovića. Na sejah je prišel v debato zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o dobrovoljcih. Do zdaj sprejete določbe se tičejo poselitve zemlje, ki pripada dobrovoljcem. Druge določbe o naseljevanju dobrovoljcev pridejo na dnevni red na eni prihodnjih sej.

Prvi ozkotirni jedilni voz

Beograd, 27. avgusta. AA. 23. t. m. je bil oddan v promet vagon - restaurant na progi Beograd - Čačak - Sarajevo pri brzih vlakih št. 305 in 206. To je prvi vagon-restaurant na ozkotirni železnici v naši državi.

Fin. svetnik aretiran zaradi podkupovanja

Skoplje, 28. avgusta. Sodišče je odredilo preiskovalni zapor za višjega svetnika finančne direkcije v Skoplju Nikolo Jurića, ker je 23. avgusta v pisarni društva »Alatinimine« zahteval in prejel od podravnatelja družbe »Tigrella« 30.000 Din kot darilo, da bi družbo oprostil plačila globe nad 460.000 Din. Jurić trdi, da je denar sprejel z namenom, da bi ga izročil finančni direkciji in tako razkrinkal družbo.

Dr. Schober se udeleži zasedanja Društva narodov

Dunaj, 27. avgusta. Na vabilo francoskega zunanjeega ministra Brianda je avstrijski zvezni kancelar dr. Schober sporočil poslaniku Clauzelu, da se bo osebno udeležil evropske konference in zasedanja plenuma Društva narodov.

Zaključek manevrov italijanske vojske

Rim, 27. avg. AA. Včeraj so bile končane velike vojaške vežbe, ki so jim prisostvovali kralj, generali in državni podtajnik za vojsko. Visoki vojaški dostojanstveniki so bili s potekom vežb zadovoljni.

Nesreča pri italijanskih strelskih vajah

Messina, 27. avgusta. Pri strelskih vajah v bližini Mesine se je danes dogodila težka nesreča. Granata je predčasno eksplodirala ter je raztrgala dva vojaka. Trije vojaki so bili težko ranjeni.

Jezero pod saharsko puščavo

Pariz, 27. avgusta. AA. Družba znanstvenikov, ki proučuje Saharo, misli, da se razteza pod saharskim peskom velikansko podtalno jezero. Učenjaki sodijo, da bi bilo moči to jezero porabiti za namakanje puščave. Po njihovem mnenju bi se tako dalo obdelati 2 in pol milijona kvadratnih milj puščave.

Henderson okreval

London, 27. avgusta. AA. Minister zunanjih zadev Henderson, ki se je iz zdravstvenih ozirov tri tedne mudil v Walesu, prevzame jutri posle v ministrstvu. Njegovo zdravstveno stanje se je zboljšalo.

Po dolgih letih zopet doma

Prisrčen sprejem v Ljubljani — Organizator naših rudarjev France Tuhtar o razmerah v Lensu, kjer živi 5000 Slovencev

Ljubljana, 27. avgusta.

Včeraj popoldne je pripeljal v Ljubljano poseben vlak v 12 vagonih naše rudarje iz Francije. Vagoni so bili lepo okrašeni s cvetjem in zelenjem. Na glavnem kolodvoru je pričakovala mile goste velika množica ljubljanskega občinstva na čelu z zastopniki oblasti, korporacij ter sorodniki rudarjev. Bansko upravo je zastopal banski svetnik dr. Popović, mestno občino župan dr. Puc in ravnatelj Šibenik, banovinski Izseljeniški urad nadzornik Fink, Delavsko zbornico tajnik Uradnik, Pevsko zvezo dr. Švigelj itd.

Ko je vlak privozil na postajo, je zaigrala železničarska godba »Sloga« koračnico. Občinstvo je goste viharno pozdravljalo in jim vzklikalo: »Živeli! Zdravo!« Med izseljenci je več mater z otročiči, rojenimi v Franciji.

Rojake izseljence je pozdravil najprej banski svetnik dr. Popović v imenu banske uprave. Želel jim je, da bi bilo njihovo bivanje na domačih tleh srečno in veselo ter jih je prosil, naj ohranijo v tujini, ko se vrnejo, še nadalje ljubezen do domovine, ki jih ne bo pozabila.

V imenu mesta Ljubljane je pozdravil rudarje župan dr. Puc povdarjajoč, da je izseljeniško vprašanje rak-rana našega življenja in da se za vsakogar bojimo, ki odhaja v tujino. Veseli smo, da so se vrnili izseljenci v domovino in s tem dokazali ljubezen do rodne grude. V tujini naj še nadalje ostanejo zvesti narodu in državi.

Izseljeniški duhovnik Anton Hafner se je globoko ginjen zahvalil za prisrčen sprejem. Dejal je, da izseljenci tako navdušenega sprejema niso pričakovali. Pri slovenski materi v Franciji je nekoč videl prtič z uvezenim napisom: »Boljša domača gruda, kot na tujem zlata ruda!« Francija je sicer gostoljubna, a tujina je tujina. V veliko tolažbo je francoskim Slovencem, da v domovini mislijo na nje. Naša ljubezen do njih jim daje moč, da lažje prenašajo življenje v tujini. Prisrčnega sprejema v domovini ne bodo nikdar pozabili. Dokler bodo stiki med njimi in domovino, ji ostanejo zvesti in ljubeči sinovi.

V imenu slovenskih pevcev je pozdravil rudarje iz Francije dr. Švigelj, želeč, da bi še dolgo ohranili v srcih lepo slovensko pesem, ki spremlja vsakogar v tujini.

V imenu rudarjev se je zahvalil za sprejem tajnik Zveze slovenskih delavcev v Franciji Andrej Dolinar. Iskreno se je zahvalil za prisrčen sprejem, o katerem bodo obvestili po povratku v Francijo one, ki se niso mogli udeležiti izleta v domovino.

Po pozdravih je priredila mestna občina na restavracijskem vrtu glavnega kolodvora rudarjem zakusko, med katero so zapeli ljubljanski pevci več umetnih in narodnih pesmi. Izrečenih je bilo tudi več prisrčnih napitnic.

Naši rudarji so prinesli s seboj 4 zastave in sicer zastave rudarskih društev iz Merlebacha, Bonaya, Aumetza in Lievena ter prapor krščanskega ženskega društva iz Lievena. Zastave so umetniško izdelane. Zastavonoše so bili v rudarskih krojih.

Po zakuski so se rudarji odpeljali s prvimi vlaki vsak v svoj domač kraj.

Kako je v Lensu

Z izseljenci je prispel med drugimi tudi France Tuhtar, ki se že 30 let udejstvuje v tujini kot organizator rudarskega delavstva. Našemu uredniku je radevolje podal informacije o našem delavstvu pri Lens kompaniji.

— V Lensu nas je okoli 1000 slovenskih rudarjev, z družinami vred 5000. V primeri z ostalimi rudarji nas je malo. Premogovnik ima namreč 16 šahtov, v katerih dela po 1000 rudarjev.

Čeprav nam ne gre v tujini ravno slabo — kopači v Lensu zaslužijo dnevno 30 do 45 frankov, ostali rudarji, kakor vozači in drugi, 25 do 32 frankov — vendar se je zgoraj začelo oglašati v nas hrepenenje po domovini. Prvi izlet domov, ki sem ga jaz organiziral, smo napravili l. 1922. Skupina je štela 456 ljudi. Naši vtisi so bili kar najboljši, zato smo sklenili, da bomo z izleti še nadaljevali. Radi slabih ekonomskih razmer pa se je udeležilo drugega izleta l. 1923. le 60 izseljencev. Tega izleta nisem več organiziral jaz, ker sem že poprej odpotoval v Francijo.

Tretji izlet, ki se je vršil leta 1924. istotako iz Westfalskega, je uspel nad vsako naše pričakovanje. Izleta se je udeležilo 600 izseljencev, ki so bili v domovini kar najprisrčneje sprejeti. To je tako vplivalo na nas »Francoze,« da smo sklenili, da ob prvi priliki organiziramo tudi mi večji izlet v domovino.

Ko smo leta 1922. prišli v Lens, je bil tamošnji kraj še ves v razvalinah. V kratkem času pa so Francozi dali popraviti razkopane in popolnoma neuporabne ceste, graditi so pričeli stanovanjske hiše in barake, tako da je kraj, ki je bil nedavno še mrtev, čez noč oživel. Prvi Slovenci, ki smo prišli v Lens, smo prišli iz Westfalskega. Šele kasneje, ko so razmere postajale boljše, so začeli prihajati slovenski rudarji tudi iz domovine.

V Franciji nam je bilo spočetka prepovedano organizirati se. Stežka smo dobili dovoljenje za ustanavljanje društev, toda na strogo stanovski podlagi. Prvo društvo, ki je bilo ustanovljeno v Franciji, je bilo Rudarsko društvo sv. Barbare. Društvo je štelo ob ustanovitvi 40 članov, pozneje je število članstva rastlo, dokler ni padlo na 80.

— Zakaj?

— Ustanovljeno društvo je bilo katoliško podporno društvo, ki nekaterim ni bilo simpatično. Začeli so ustanavljati sportna in druga društva, tako da jih imamo zdaj v Lensu—Leivinu 6 s skupaj 600 člani.

— Koliko prebivalcev šteje Lens—Leivin?

— Okoli 20.000. Kraj je zelo zanimiv. V bližnjem Lorettu n. pr. je eno največjih francoskih vojaških pokopališč, kjer je pokopanih na tisoče in tisoče francoskih vojakov. Vsi grobovi so krasno urejeni. V velikem stolpu sredi pokopališča so čisto na vrhu montirani reflektorji, ki so prižgani noč za nočjo do 6. zjutraj. Razsvetljava je baje tako močna, da se vidi v Anglijo.

— Kako ste se vozili?

— Francoske družbe so nam obljubile znižano vožnjo in zadostno število vagonov. Teh pa sploh ni bilo — najbrže ni bil izlet dobro aranžiran — in tako smo imeli največje težave do Badna, kjer smo šele dobili svoje vagone do Ljubljane.

Potovanje nas je zelo utrudilo, a vsa utrujenost je takoj prešla, ko smo na Jesenicah stopili na domača tla. Presenetil nas je predvsem prisrčen sprejem z godbo na čelu. Tudi pogostili so nas.

V Ljubljani so nas prav tako nad vse prisrčno sprejeli in pogostili. Z večernimi vlaki so izletniki večinoma že vsi odpotovali na svoje domove v Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Laško, Celje, Novo mesto. Dne 11. septembra ob 7. zvečer se zopet snidemo na ljubljanskem glavnem kolodvoru.

Ta naš izlet je prvi izlet iz Francije. V domovino nas je prignalo domtožje. Jaz n. pr. sem začel s 16 leti delati v premogovniku. Do svojega 21. leta sem delal doma pri Celju v tamošnjem državnem premogovniku, potem pa sem šel na Ogrsko, odtam v Leoben, nato k vojakom, zopet v Leoben in odtam v Nemčijo, kjer sem ostal do l. 1922. V jami delam nepretrgoma že 39 let.

Doma v Št. Rupertu nad Laškim nimam nobenih sorodnikov več. Oče, mati in bratje so mi že pomrli, samo sestra mi še živi — v Franciji. Istotako so prišli tudi drugi iz ljubezni do rodne grude.

Prišli smo s prvo našo zastavo v Franciji — zastavo sv. Barbare, zaščitnice rudarjev. Zastava je bila izdelana po mojem načrtu: na eni strani je Barbara, obdana s slovensko trobojnico, na drugi pa državni grb, obdan z državnimi barvami. Pokroviteljstvo nad zastavo je prevzel kralj Aleksander. Spravili smo jo v frančiškanski cerkvi.

— Kako živite v Franciji?

— Za vsakdanje potrebščine imamo dovolj, prihraniti kaj je pa zelo težko. Če si kdo kaj prihrani, si direktno od ust odtrga. Tisti, ki težko delajo v jami, si pa morajo privoščiti kak priboljšek, če nočejo omagati.

Eden izmed 16 šahtov v Lensu, v katerem dela mnogo slovenskih rudarjev.

Vojaško pokopališče v Lorettu s stolpom in cerkvijo

Regulačna dela v Ljubljani

Ljubljanico začno regulirati v oktobru ali novembru. — Posrečena regulacija Celovške ceste

Ljubljana, 27. avgusta.

Kakor smo že poročali, je ministrstvo javnih del odobrilo načrt regulacije enega dela Ljubljanice. Revidirani proračun za ta del znaša 5,989.367 Din. Banska uprava dravske banovine je istočasno prejela nalog, naj razpiše regulačna dela.

Kakor je torej videti, se bo z regulacijo Ljubljanice, ki je bila pred 10 leti prekinjena, zopet nadaljevalo. Sicer gre zopet samo za delno regulacijo, vendar je upati, da pride počasi vsa Ljubljanica na vrsto. Omenjena vsota se bo porabila takole:

1. Naprava provizorične zatvornice na Ljubljanici tik pred ustjem Gradaščice.
2. Naprava opornih zidov, brežin na Bregu, Cankarjevem nabrežju, na Krakovskem nasipu in na Prulah.
3. Ureditev frančiškanskega mostovja.
4. Regulacija Gradaščice v spodnjem toku do ustja.
5. Naprava ramp na Cankarjevem nabrežju.
6. Regulacija potoka Mali graben v dolnjem toku do ustja.

To je zaenkrat najnujnejši program regulacije Ljubljanice. Naprava zatvornice je potrebna, ker drugače ne morejo nadaljevati z drugimi deli v Ljubljanični strugi. Oporni zidovi in nabrežine na Bregu so potrebne iz higijenskih, zlasti pa iz estetskih in prometnih ozirov. V zvezi s tem bodo namreč regulirane, zelo razširjene ter znatno olepšane vse te ceste, ki so sedaj precej zanemarjene. Regulacija Gradaščice je nujno potrebna. Poplavi v letih 1925 do 1926 sta povzročili strahovito razdejanje. Narasla Gradaščica je porušila škarpo in in oporne zidove ob svojih bregovih, ponekod so se pa sredi struge nabrali celi kupi kamenja in skal. Vse to bo treba odstraniti ter urediti tok Gradaščice. Pred dvema letoma so jo regulirali in poglobili od Viča do Kolezije, — zdaj pa pride na vrsto del od Kolezije do Krakovskega nasipa.

Nujno potrebna je tudi ureditev frančiškanskega mostovja. Marijin trg in frančiškanski most sta nedvomno najprometnejši križišči v Ljubljani. Oba sta za vedno večji promet že premajhna. Zato je projektirana obširna regulacija Marijiega trga ter v zvezi s tem tudi ureditev fračiškanskega mostovja. Na Marijinem trgu odstranijo Prešernov spomenik in ga preneso na nasprotno stran. V načrtu je tudi odstranitev ozke hiše Ivanke Šmalcove, ki kvari celo lice Marijnega trga. Porušena bo pa fudi bivša Peskova hiša. Frančiškanski most bo znatno razširjen ter dobi dva stranska mosta za pešce. S tem bo promet znatno olajšan.

Važna je tudi regulacija potoka Mali graben, ki je istotako zelo zanemarjen in se voda ne more pravilno odtekati, zlasti ne pri poplavah. Baje prično z regulacijo Ljubljanice že oktobra, najkasneje pa novembra. Vsa regulačna dela morajo biti do konca prihodnjega leta končana.

Z regulacijo Ljubljanice bo Ljubljana znatno pridobila v vsakem pogledu, obenem bo pa to zopet velik korak naprej za melioracijo ljubljanskega barja, bodoče žitnice Slovenije.

Ker smo že pri regulaciji Ljubljanice, naj še omenimo nekatera druga regulačna dela v mestu. O razširjenju in regulaciji Celovške ceste smo že poročali. Cesto so ob igrišču Ilirije na levi strani proti Šiški razširili za 6 metrov. Odstranili so neokusne barake in podrtije na koncu Koslerjevega vrta, ter porušili tudi del dveh barak, last Vodnikovih dedičev. Cesta sama je bila razširjena na Koslerjev travnik, kjer postavljajo zdaj lično kamenito ograjo. Zdaj je skoro tako široka, kakor od železniškega prelaza na Gosposvetski cesti do pivovarne Union. Ta regulacija je gotovo ena najbolj posrečenih in je bila glede na živahen promet, ki se vrši po nji, več kot potrebna, zlasti zdaj, ko bo v Šiško vozil tramvaj.

Tudi o regulaciji Semeniške ulice smo že poročali. Prostor med stolnico in semeniščem je urejen in tlakovan, zdaj postavljajo samo nove stopnice za Pogačarjevim trgom. — Te dni so deloma uredili Aškerčevo ulico, kjer so napravili pločnik, zdaj je prišla na vrsto Gorupova ulica. Zagrebška tvrdka Antun Res je prevzela dela in napravila za pešce dva široka asfaltirana pločnika ter ulico deloma uredila. Tudi na Rimski cesti delavci pridno kopljejo, toda tam polagajo nov kabel.

Zdaj pride najprej na vrsto regulacija ovinka pred gostilno pri »Tičku na gričku« na Grubarjevem nabrežju. Ta ovinek je bil za promet zelo neroden. Zato ga bodo znatno razširili, tako da bo bolj pregleden. Prihodnji mesec začno razkopavati Masarykovo in Vilharjevo cesto, ki bosta drugo leto tlakovani.

SOKOL

Iz lužiško-srbskega sokolstva

Lužiško sokolstvo posveča zadnje čase prav posebno skrb mladini. Če pogledamo statistiko lužiškega sokolstva, vidimo, da je večina njegovega članstva ravno iz vrst mlade generacije. To je vsekakor zelo razveseljiv pojav, ker kaže, da je mladina v ogroženi Lužici narodno zavedna in se torej ni treba bati za njeno bodočnost.

V zadnji številki »Sokolskih listov« razmotriva starosta lužiško-srbskega sokolstva brat Jakub Šajba v daljšem članku o odnosu lužiške mladine do sokolstva. Iz tega članka spoznamo celo vrsto zelo zanimivih okoliščin iz lužiškega življenja in se hkrati vživljamo v situacijo lužiških sokolskih društev. V Lužiči ni tako lahko pridobivati članstva. Nemška telovadna društva delujejo tam z vso silo in z bogatimi finančnimi sredstvi, ki jih imajo na razpolago od svojih central. V Lužici poizkušajo Nemci prodirati pod krinko telesne vzgoje in sporta. Šele z vzbujanjem narodne zavesti se mora pripraviti ljudstvo za sokolsko idejo. Marsikje velja sodba Nemcev za suho zlato in zato pogosto naletimo v lužiškem tisku na citate nemških sodb o sokolstvu, ki so — kakor vemo — od treznih strokovnjakov zelo lakave. Tudi to pomaga propagandi sokolske misli med lužiškimi Srbi. Lužiško sokolstvo razvija svojo delavnost na vse strani, samo da koristi svojemu narodu.

V isti številki čitamo tudi članek: Lužiški Srb. obrt in Sokol«, s katerim se je pisec doteknil tudi ene izmed bolestnih strani lužiškega narodnega življenja. Lužiško obrtništvo v Lužici ponajveč šele nastaja. Do nedavnega tam srednjega stanu sploh ni bilo, temveč samo delavstvo in kmetiško ljudstvo, pa inteligenca. Pisec poziva naraščaj, naj se posveti tej ali oni obrti in tako zamaši občutno narodno vrzel. Narod potrebuje samostojnih lužiških obrtnikov, da se bo lahko tudi na gospodarskem polju osvobodil nemškega vpliva. Naravno je, da skoraj nobenemu nemškemu mojstru ni pogodu, če njegov učenec zahaja v sokolsko telovadnico. Vodstvu lužiško-srbskega sokolstva je veliko na tem, da obdrži svoje mlado članstvo tudi kesneje v sokolskih vrstah, zlasti tam, kjer je treba izkušenih sokolskih delavcev. Pisec nadalje opozarja, da je tudi veliko takih, ki so nekdaj agilno delali v Sokolu, ko so se pa oženili, so se popolnoma odtegnili sokolskemu delu. Zato bi bilo nujno potrebno, da se tudi lužiška žena zainteresira za vsa ta narodna vprašanja in se tako ohranijo sposobni delavci ter pripravijo ugodna tla za narodno vzgojo dece.

Ta in podobna vprašanja je obravnavala Zveza lužiško-srbskega sokolstva tudi na svoji letošnji skupščini v Budyšinu.

Ves potek skupščine, ki jo je vodil brat Šajba, je bil zelo živahen in je pokazal, da se sokolstvo v Lužici navzlic vsem oviram lepo razvija. Poročilo o delovanju Zveze je podal tajnik brat Janak. Poudaril je zlasti udeležbo lužiškega sokolstva na zletu v Poznanju in v Plznju ter prireditev domačih nastopov v Klukšu in Worcyni. Novo društvo je bilo ustanovljeno v Haslovi. O ženski telovadbi je poročal sam starosta brat Šajba, ki je svoje poročilo sklenil z željo, da bi lužiška žena v interesu naroda čimprej imela o sokolstvu iste pojme, kakršne imajo žene drugih slovanskih narodov. Pred volitvami so bili predloženi skupščini razni predlogi, med katerimi je najvažnejši predlog predsedništva Zveze za ustanovitev žup in novo organizacijo Zveze. Po tem predlogu naj bi se ustanovile tri župe: zapadna, severna in vzhodna. Zahteva po župah se vleče že od začetka lužiškega sokolsega gibanja, celih deset let, in so jo zagovarjali zlasti katoliški krogi, da bi na ta način dobili župo, v kateri bi imeli večino. (Lužiški Srbi so namreč po veliki večini evangeličani, samo kakih 15.000 duš na zapadu od Budyšina je katoliških.) Predlog je bil po daljši precej živahni razpravi sprejet, zanj je glasovalo j21, proti pa 17 članov. Lužiški Sokoli niso namreč mogli razumeti, zakaj je potrebno napraviti ta korak in s tem ugoditi zahtevi katolikov. Šele ko je predsedništvo pojasnilo, da bo ustanovitev žup za sokolsko stvar samo koristna, je večina glasovala za predlog. V resnici je sprejeti predlog takšen, da je edinstvo Zveze popolnoma ohranjeno, župe so samo lokalnega pomena in je njih naloga, da skrbe za narodno vzgojo in da pridobivajo članstvo med narodom.

Skupščina je sklenila, da priredi Zveza na jesen akademijo v proslavo desetletnice obstoja Sokola v Lužici, v letu 1931. pa sokolski zlet.

Pri volitvah je bil izvoljen za starosto zopet brat Jakub Šajba, za podstarosto brat Jiři Wjela, predsednik Zveze lužiških pevskih društev in znani pisatelj. Za načelnika so izbrali učitelja brata Jana Meškanka, za tajnika in blagajnika pa vnovič brata Gustava Janaka.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 27. avgusta 1930, katoličani: Jožef, pravoslavni: 14. avgusta, Mihajlo.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Poganska ljubav.
Kino Ideal: Polnoč v Alžiru.
Drugo gostovanje dunajske operete v operi.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Gostovanje operete z Dunaja

Dunaj in opereta sta bila včasih dva nerazdružljiva pojma; dunajski temperament in značaj sta dvignila opereto do najvišjega ugleda. Dunajska operetna produkcija je zavojevala ves svet in dunajski operetni pevci so glede šarma, zmagovite ljubeznivosti, humornosti in pevske umetnosti vzgledniki vsem operetnim gledališčem. Johann Strauss je prejel nad vse častni naslov »klasika« operetne glasbe in je postal oče vzornik cele vrste skladateljev, ki še danes obvladujejo vse odre.

Ljubljančani vedo vse to in večina pohiti, kadar je na Dunaju, pač najprej v operetno gledališče. Zato je čisto naravno, da je bilo sinoči ljubljansko operetno gledališče nabito polno, saj je tudi k nam dospela mala dunajska operetna družba, da nam nudi troje zares nad vse ljubeznivo veselih večerov. In naša publika je bila očividno izredno zadovoljna.

Samo dvoje dam in troje gospodov brez zbora in baleta je izvajalo pač prav zase spisano in uglasbeno skromno, a prijetno satirično burko *»Štirikrat poroka«*, ki se godi v razdobju 1925—1950 ter nudi večini solistov priliko, da nastopajo v ulogah različnih oseb in pokažejo svojo umetnost v karakterizaciji različnih tipov. Glavni junak baron Harry pa je vseskoz g. Harry Payer, ki je obenem režiser in vodja družbe.

Tako sta bila središče zanimanja gosp. Payer in gdč. Greta Slezak, prvi kot vedno iznova v zaljubljenosti vzplamteli čestilec in nato razočarani zakonec, druga pa kot vedno očarljiva mladenka in nato ksantipna žena ter končno celo kot krasna hčerka prve Harryjeve žene. Operetno dejanje je razdeljeno v sedem slik različnih torišč in situacij ter je bogata humornosti in tudi aktualnih namigavanj. Svoj pristno dunajski izvor izdaja v končno sladko sentimentalnostjo po že znanih libretovskih kopitih.

Izvajanje je bilo odlično, čeprav glede opreme in različnosti prostornosti gostje spričo naše gledališke bornosti niso mogli podati onega, kar lahko nudi dunajsko gledališče. Izvrsten pevec, mojster v parlandu ter umetnik v karakterizaciji je bil g. Payer, ki je predstavljal barona Harryja z dovršeno eleganco in simpatičnostjo. Kraljica večera pa je bila gdč. Slezakova, izvrstna igralka in pevka velikega izredno prijetnega in polnega glasu. Odlikovala se je dvakrat tudi kot violinistka in zapela del svoje arije tudi v srbohrvatskem jeziku. Žela je poleg g. Payerja premnogo iskrenega aplavza; oba sta morali nekaj pevskih točk ponoviti.

Zelo prijeten spevokomik je g. Karel Schulz, ki je prav dobro označeval različne uloge; s svojo zunanjostjo je komično učinkoval g. Ad. Körner in povsem je ustrezala gdč. Bela Springerjeva, pač še začetnica.

Komedijo s petjem in spremljajočim orkestrom je dirigiral sam skladatelj, g. dr. Egon Neumann. Vsa operetka je sestavljena iz treh štirih arijc in kupletov ter iz prediger in mediger, ki gredo lahko in prijetno takoj v uho in pete, ne kdovekako originalna, a prav ljubeznivo melodična glasba. Za hvaležni in živahni sprejem svojega dela se je prišel skladatelj-dirigent na koncu predstave z vsemi sodelujočimi solisti zahvalit publiki z odra. Naš orkester je ob eni sami izkušnji absolviral svojo nalogo prav dobro.

Tako je bil večer prav animiran, ter se po tem uspehu lahko nadejamo še dveh predstav, ki polno zadovoljita naše za dobro opereto vedno navdušeno občinstvo.

Fr. G.

Tatvine

Policiji je bilo včeraj in davi prijavljenih več manjših tatvin. V stanovanje Milke Rožičeve, soproge profesorja Valentina Rožiča v Gorupovi ulici, se je 25. t. m. med 19. in 20. uro splazil neznan tat in ji odnesel z marmorne mize zlato zapestno uro z verižico v vrednosti 1000 dinarjev. Posestniku in mizarju Antonu Malovašiču je nekdo iz veže na Tržaški cesti 20 ukradel 600 Din vreden mrtvaški prt. Iz hiše Adalberta Ivanuša v Černetovi ulici je nekdo odnesel pleskarju Antonu Malgaju 10 kg barve v vrednosti 200 Din. Četrta žrtev tatov je postal delavec Josip Štajer, kateremu je nekdo na stavbi Vzajemne posojilnice odnesel srebrno uro, vredno 400 Din. Brivskemu pomočniku Alojziju Dolinarju je nekdo v drevoredu v Zvezdi ukradel aktovko, v kateri je imel brivsko orodje v vrednosti 500 Din.

Med starovpokojenci.

— Pomislite, snoči se je hotel splaziti v mojo sobo vlomilec. Poklical sem redarja in odvedel ga je v zapor.

— Zakaj pa ne v norišnico?

Mož beseda.

— Ta teden ne bom mogel plačati obroka.

— To ste trdili tudi prejšnji teden.

— No, mar nisem ostal mož beseda?

Dnevne vesti

— **Kraljevič Tomislav, pokrovitelj Zveze humanitarnih društev.** Kralj je dovolil, da prevzame kraljevič Tomislav pokroviteljstvo nad Zvezo humanitarnih društev kraljevine Jugoslavije v Beogradu. Predsednik Zveze Jovan Maksimović se je iskreno zahvalil za visoko pokroviteljstvo v imenu Zveze in onih nesrečnežev, ki pričakujejo od nje pomoči.

— **Sprejemi pri banu v petek odpadejo.** V petek 29. t. m. bo ban dravske banovine g. inž. Dušan Sernec službeno odsoten. Zato odpadejo ta dan običajni sprejemi pri njem.

— **Iz zdravniške službe.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zdravnik šolske poliklinike v Ljubljani dr. Fran Ciber.

— **Izseljevanje v zapadno Evropo.** Izseljevanje iz naše države v severozapadne države Evrope, posebno v Francijo in Belgijo, je od leta do leta večje. Po statistiki izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je šlo letos v maju iz Jugoslavije v Evropske države 2729 izseljencev, v prekomorske države pa samo 1535. V prvih petih mesecih tekočega leta je šlo v države severozapadne Evrope 11.285 naših izseljencev, v prekomorske države pa 7.125. To je prvo leto, da je naša emigracija v evropske države večja od one v prekomorske države. V Francijo je šlo 6.994 naših izseljencev, v Belgijo 1.154, v Nemčijo 3080 itd. V Argentino je šlo ta čas 2639 naših izseljencev, v Zedinjene države 1458, v Kanado 1990, v Urugvaj 566 itd. Po številu naših izseljencev je torej na prvem mestu Francija, za njo Nemčija in šele na tretjem mestu Argentina. V prekomorske države gre manj naših izseljencev zato, ker so mnoge države priseljevanje močno omejile ali pa celo prepovedale.

— **Sprejem gojencev v državno tehnično šolo.** Državna tehnična srednja šola v Beogradu sprejme v I. letnik arhitektonskega, gradbenega, elektrotehničnega in strojnega oddelka po 40, v geometrski pa 200 učencev. V I. letnik geometrskega odseka se sprejmejo učenci, ki so dovršili 6 razredov realke ali gimnazije. Šola traja 2 leti. V prvi letnik drugih odsekov se sprejmejo učenci, ki so dovršili 4 razrede realke, gimnazije ali meščanske šole odnosno strokovne obrtne šole. Slednji pa morajo polagati dopolnilni izpit.

— **Število gostov v Rogaški Slatini.** Iz statistike, ki jo izdaja ravnateljstvo zdravilišča v Rogaški Slatini, je razvidno, da je posetilo to naše priljubljeno letovišče od 1. do 11. avgusta 908 gostov, od 31. julija pa 3794. Število novih gostov od 1. do 11. avgusta je znašalo 104, od 31. julija 909. Vsega skupaj je bilo do 11. avgusta v Rogaški Slatini 5715 gostov. Največ jih je bilo iz Beograda, Budimpešte in Zagreba.

— **Poštne pošiljke za Obrovac.** Občinstvo se uradno opozarja, da samo označba Obrovac na poštnih pošiljkah ne zadostuje, ker sta dve pošti tega imena v naši državi. Zato mora biti naslovni kraj bolje označen na ta način, da se pripiše banovina (dunavska, oziroma primorska), da ne bi zaradi pomanjkljivega naslova poštne pošiljke trpele zakasnitve.

— **Poziv rezervnim oficirjem.** Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani namerava zaprositi pri pristojni železniški oblasti za posebne vagone za one rezervne oficirje, ki so povabljeni k svečanostim v Beograd. Zveza meni, da bi bilo za te udeležence najbolje, ako se odpeljejo iz Ljubljane v sredo dne 3. septembra z brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 19.55 in pride v Beograd 4. septembra ob 8.20. Zato poziva Zveza te rezervne oficirje, da ji sporoče z dopisnico najkasneje do petka 29. t. m., če se nameravajo odpeljati s tem brzovlakom. Ako se priglasi zadostno število rezervnih oficirjev, bo Zveza preskrbela zadostno število vkox eclesnejüHi skrbela potrebne vagone, o čemer bodo rezervni oficirji obveščeni potom dnevnega časopisja. — **Zv. rez. ofic. v Ljubljani.**

— **Novi suhi žigi na nakaznicah Poštne hranilnice.** Uprava Poštne hranilnice v Beogradu razglaša: Poštna hranilnica in njene podružnice bodo od 1. septembra dalje žigosale vse svoje nakaznice z novim suhim žigom. Zato bodo ostale veljavne do izplačila samo one nakaznice s starim žigom, ki bodo izdane do konca avgusta, dočim bodo morale po 1. septembru izdane nakaznice imeti nov žig.

— **Državna strelska tekma lovcev.** Opozarjamo vse prijatelje strelskega športa, da se vrše v dneh 6., 7. in 8. septembra ob priliki državne šumarsko - lovske razstave v Ljubljani velike strelske tekme. Udeleže se je strelci cele države. Tekmovalni red se naroča pri slovenskem lovskem društvu. Posetniki razstave imajo polovično železniško vožnjo. Poskušno streljanje se bo vršilo na vojaškem strelišču v četrtek, 28. t. m. in 4. septembra popoldan od 3. do 6. ure. Strelci, odzovite se! Naj nikdo ne manjka.

— **Himen.** V nedeljo dne 24. t. m. se je v stolni cerkvi v Ljubljani poročil g. Levstek Alojzij, trgovec iz Sodražice, z gdč. Lovrenčič Emilijo iz Sodražice. Za priči sta bila stric neveste dr. Lovrenčič Ivan, odvokat v Ljubljani, in ženinov brat Oblak, trgovec na Rakeku. Poročil ju je stolni vikar Košmrlj. Bilo srečno!

—**Železniški prelaz na Teznem pri Mariboru.** Uprava državnih železnic namerava napraviti na premikalnem kolodvoru na Teznem pri Mariboru v km 279.326 prelaz, zavarovan z ročnimi zapornicami. Obravnava se bo vršila v ponedeljek 15. septembra s sestankom komisije pri premikalnem kolodvoru na eTeznem ob 10. dop.

— **Če naredimo iz muhe slona.** Beograjsko »Vreme« poroča, da se je pojavila v severnem delu Ljubljane epidemija hripe in da je obolelo že 15 ljudi, eden je pa umrl. V Beogradu so zamenjali našo grižo s hripo in zdaj bodo mislili, da razsaja v Ljubljani hripa, o kateri ni nikjer na svetu duha ne sluha. Tako je, če sami delamo iz muhe slona.

— **Likvidacija vseslovanskega gasilskega kongresa.** Kongresni odbor JGZ v Ljubljani vabi vse korporacije, tvrdke in posameznike, ki imajo kake zahteve iz naslova dobav ali iz kakega drugega razloga, do kongresnega odbora, da prijavijo iste najkasneje do 2. septembra t. l. na naslov predsednika finančnega odbora g. Ivana Rakošeta, posestnika in lesnega trgovca v Straži na Dolenjskem. Na pozneje došle terjatve se ne bo moglo ozirati. Vse doslej že predložene račune se bo poravnalo do 6. sept. t. l. do 2. sept. predložene račune pa do 10. septembra. Sočasno se poziva vsa društva tvrdke in posameznike, ki dolgujejo kongresnemu odboru, da poravnajo svoje obveznosti do 2. septembra t. l. Kongresni odbor JGZ.

— **Licitacija del za zgradbo tuberkuloznega paviljona splošne državne bolnice v Beogradu.** Dne 2. septembra bo v računsko - ekonomskem oddelku ministrstva za gradnje, Masarykova ulica št. 2-I., ofertna licitacija za izdelavo vrat, poda iz keramičnih ploščic in drugih končnih del v zgradbi tuberkuloznega paviljona splošne državne bolnice v Beogradu. Predračunska svota znaša 1,279.952.84 Din. Kavcija za domače podjetnike je 11.500 Din, za inozemce 23.000 Din. Načrti, predračun in ostale pogoje je mogoče vpogledati vsak dan od 8. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

— **Na deški meščanski šoli v Mariboru** bo vpisovanje v vse razrede v ponedeljek dne 1. septembra in v torek dne 2. septembra, obakokrat od 8. do 12. ure. Učenci se naj pri vpisovanju izkažejo z običajnimi dokumenti. Vsak učenec vplača pri vpisu 20 Din v fond za zdravstveno zaščito dijakov Šolska maša bo v četrtek 4. septembra ob 9. uri. Učenci se zbero na šolskem dvorišču do tri četrt na 9. Pričetek pouka je v petek dne 5. septembra ob 8. uri

— **Na Visu imajo mnogo vina.** V viški občini imajo okrog 2500 hl prav dobrega belega in črnega vina, katerega ne morejo spraviti v promet. Na Visu so imeli zadnjo nedeljo nevihto s točo, ki je napravila mnogo škode. Kjer toča ni pobila bo grozdja mnogo.

— **Letošnja velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda** se vrši v Ribnici na Dol. dne 8. septembra. Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, naj javi tri dni prej podružnici v Ribnici z dopisnico

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo jasno samo v Mariboru in Splitu, drugod pa deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 34, v Skoplju 32, v Sarajevu 29, v Zagrebu in Beogradu 27, v Ljubljani 25.4, v Mariboru 24 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771.3, temperatura je znašala 15 stopinj.

— **S plinom sta se zastrupila.** Iz Starega Bečeja poročajo o težki nesreči, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Vdova Armin Valfi je naročila 26 letnemu delavcu Ivanu Kernu naj kraj gnojnice izkoplje jarek. Kern se je spustil v jamo in začel kopati. Kmalu so pa začuli ljudje iz jame zamolklo ječanje in ko so pogledali v jamo, so opazili, da Kern leži. V jamo se je spustil mesarski pomočnik Sava Belić, ki je hotel Kerna rešiti. Jedva je pa stopil na dno, je omahnil in se nezavesten zgrudil h Kernu. Ko so ju potegnili iz jame, sta bila že mrtva. Komisija je ugotovila, da je iz gnojišča uhajal strupen plin, ki je oba delavca zastrupil.

— **Dva zaljubljena v eno.** V mali ličanski vasi Cisuć, občina Udbina, se je te dni odigrala nenavadna ljubavna tragedija. V vasi je bila lepa Bosiljka Kosanović, v katero sta bila zaljubljena brata Ilija in Stevan Cvetičanin, ne da bi vedela, da sta tekmeca. Mlajši brat Ilija je končno opazil to in sklenil je osvetiti se dekletu, obenem pa izvršiti samomor. Napisal je pismo v tem smislu in ga naslovil na tamošnje okrajno sodišče, sam je pa poiskal dekleta in dvakrat ustrelil nanjo. Nesrečnica je bila takoj mrtva, Ilija si je hotel končati življenje, pa ni imel poguma. Pač pa se je sam javil orožnikom.

— **16 trupel potegnili iz Drave.** Poročali smo o težki katastrofi, ki se je pripetila pri Molvi na Dravi, kjer se je preteklo soboto prevrnil čoln, poln romarjev. Utonilo je 28 romarjev. Dosedaj so iz Drave potegnili 16 utopljencev ter jih pokopali ob veliki udeležbi prebivalstva.

— **Ljubavna tragedija.** V vasi Košutarica pri Sisku se je te dni odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. Josip Jakovljević je imel ljubavno razmerje z Rozo Stefanović. Ljubezen ni ostala brez posledic. Roza je prigovarjala fantu, naj jo poroči. Fant je pa s poroko odlašal, češ da mora najprej odslužiti vojake. Te dni je prišlo dekle k Josipu in ga še enkrat vprašalo, če jo hoče poročiti. Fant se je pa še vedno obotavljal. V razburjenosti je dekle potegnilo samokres iz žepa in dvakrat ustrelilo na ljubčka. Težko ranjenega fanta so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu umrl. Tri ure po njegovi smrti je dekle rodilo zdravega fantička.

Iz Ljubljane

— **Območje državne pošte Ljubljana 6.** Nova poštna podružnica št. 6 v Ljubljani, ki je začela poslovati — kakor smo že poročali na tem mestu — 1. avgusta 1930, sprejema vse vrste pošiljk, izdaja pa samo pošiljke za državne urade in oblasti, ki so: Kr. banska uprava dravske banovine; dravski žandarmerijski polk, četa, vod in postaja; direkcija šum; tobačna tovarna in monopolska uprava; tehnična srednja šola in trgovska akademija. Na tej pošti poslujejo tri uradniške moči.

—lj **Steber, ki je v napoto! Na vogalu Zvezde nasproti Kina Matice stoji kot podaljšek ograje steber, ki je pa očividno v napoto. Že opetovano so se vanj zaleteli kolesarji in vozniki. Včeraj se je pa nekdo — najbrž kak tovorni avtomobil — s tako silo zaletel vanj, da ga je izruval iz betonskih tal in ga močno nagnil. Stebru se dobro poznajo sledovi sunka.**

—lj **Prošnja upravi velesejma.** Prejeli smo: Prosimo, da bi bili med jesenskim velesejmom na sejmišču nameščeni vsaj dve trafiki in sicer na veseličnem in tudi na razstavnem prostoru vsaj po ena, kakor je bilo prejšnja leta. Ne vemo, zakaj je bila ta, tako potrebna trafika na razstavnem prostoru letos ukinjena. Razstavljalci, kakor tudi posetniki, zlasti tujci, so se upravičeno pritoževali, ko so morali celo uro iskati na sejmišču trafiko predno so jo našli skrito nekje na veseličnem prostoru. Če morda uprava (kar pa ni verjetno) nima za trafiko reflektantov med trafikanti, pa naj jo prevzame sama, saj izgube ne bo imela.

Trgovina z železnino

STANKO FLORJANČIČ,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 35

priporoča svojo bogato zalogo razne kuhinjske posode v raznih kvalitetah in prvovrstnih znamk Aluminijasti lonci in kozice posebno močne in do največjih velikosti vedno na zalogi.

—lj **Sprejem učencev na geometrski odsek Tehnične srednje šole.** Na geometrski odsek Tehnične srednje šole v Ljubljani se bodo tudi letos sprejemali učenci v prvi letnik. Šola traja dve leti. Sprejemali se bodo učenci, ki so dovršili šest razredov gimnazije ali realke, odnosno dva letnika Tehnične srednje šole. Vpisovanje se bo vršilo od 1. do 5. septembra.

—lj **Pevski zbor UJU v Ljubljani.** Članstvu pevskega zbora UJU v Ljubljani sporočamo, da se pevski tečaj z ozirom na začetek šolskega leta ne prične, kakor je bilo objavljeno, že 6. septembra ob 9. uri, ampak šele zvečer ob 20. uri v Glasbeni Matici in traja 7. in 8. septembra.

—lj **Danes na vrtu hotela Štrukelj** godba z moderno ojačevalno napravo. Predvaja radio - tvrdka »Radioval« najnovejše komade. 443n

—lj **Seznam najdenih predmetov,** prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. do 5. t. m.: ženska zlata verižica, double zlata zapestnica v obliki obroča; broška z napisom: »I. mesto je dosegel pri teku 2000 m Majhenič«; moška žepna ura z dvojnatim pokrovom; zlata zapestnica; ročna torbica, v njej 13 Din in dopisnica z naslovom »Tršar Franja, Novavas - Vrhnika; ročna torbica, v njej 3 Din, molitvenik in robec; ročna torbica z 1062.10 Din; star pokvarjen čoln; ženski jopič; zavitek, v njem: srajca in račun tvrdke A. Krisper za 35 Din. Na ovitku je napis »Gospod Rudolf Javornik«; 4 kosi blaga; kolesna svetiljka; ženska jopica; ženska kombineža iz črne svile; 2 novi srajci in zavitek »Raster« papirja. V železniških vozovih so se našli ti-le predmeti: 9 dežnikov, 5 palic, 6 čepic, kopalne hlačke, 2 para moških hlač, 2 moška klobuka, srajca z ovratnikom, damska bluza, damski površnik, par damskih čevljev, zavitek damske obleke, moška srajca, odeja, kovčeg, v njem steklenica vina in damska bluza, zavitek porcelanaste posode, otroški suknjič, nogometna žoga, 2 aktovki, pločevinasti samovar, 5 fotografskih kaset, 2 ptičji kletki 2500 Din, pletena torba, 2 telovnika, broširana knjiga, pločevinast lonec, volnen plet, vrč, blazina, ročni kovček in zavitek 3000 kosov zeta cigaret.

Dr. Ivan Pintar

strokovni zdravnik za ženske bolezni in porodništvo

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica 2/II.

Telefon 3150. Telefon 3150.

zopet redno ordinira

10.—11. dop. in 3,—5, pop,

—lj **Seznam izgubljenih predmetov,** prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od dne 1. do dne 15. t. m.: moške hlače z denarnico, v kateri je bilo 800 Din, krstni list in domovnica, oboje na ime Jeran Dominik; 300 Din; 150 Din; listnica z 180 Din in 3 tovorni listi; damska ročna torbica, v njej 2 šilinga in nekaj drobiža; popoldanski plašč modre barve s pisano podlogo; listnica, v njej 400 Din in železniška legitimacija na ime Makovec Josip; 120 Din; denarnica z 800 Din; listnica z 1200 Din; ženska ročna torbica z nekaj nad 100 Din in legitimacija, glaseča se na ime Gregorin Darja; zlata zapestnica; listnica, v njej učiteljska legitimacija, glaseča se na ime Budnik Pavla; aktovka, v njej računska polica, več raznih papirjev in načrt za stavbo Govekar; nov čopič; double lorgnon; listnica, v njej razne slike, listek urarja Rusa, Dunajska c. in 2 listka mestne zastavljalnice, glaseča se na ime Roškar Ludvik; zlat uhan z biserom; zavitek blaga za obleko; zlata emailirana broška. Broška ima v sredini velik diamant, na konceh pa vejice z vdelanimi diamanti; orožni list in lovska karta, oboje glaseče se na ime Bohinec Viktor. Orožni list je bil izstavljen po Upravi policije v Ljubljani pod štev. 51; 2 ženska dežnika; moški dežnik; zlata zapestnica z obeskom v obliki deteljice; 300—400 Din; zapestna srebrna ura brez zapestnice in ročna torbica, v njej rožnivenec, molitvenik in bel žepni robec.

— **Fotoaparate kupite najboljše** pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« grenčica posebno v srednjih letih in starostni dobi izborno čistilno sredstvo za želodec in črevo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kapitan „sladke ledene“ barke

Križi in težave sladoledarja, ki tudi rabi malo reklame, da bo več prodal.

Ljubljana, 26. avgusta.

— Vaša barka mi je všeč, lepa je.

— Res, »čovnik« naše firme so najlepši, dr. Rus mi nikdar ničesar ne reče, ko mu pripeljem voziček na pregled. Glejte, kako se sveti!

Odprl je posodo za sladoled. Medeninasti pokrov se je res svetil kot zlat kelih.

— Če je dež, pa postane ta »plehk« črn kot hudič — je pripomnil resno.

— In kako je z vašo trgovino?

— No, tako za silo. Veste, rajši že prodajam sladoled, kot da bi nosil malto. Delo ni težko, zasluži se pa od 10—30 dinarjev na dan. Stojim in prodajam, pa mine dan.

— Kje pa smete prodajati?

— »Špica« je moja in sploh ta konec ob Ljubljanici.

— Zakaj pa stojite tu pri mostu, jaz bi šel na »Špico«.

— O, saj grem, a se nič ne proda. Veste, je že previsok datum. In že tako ljudje sladoledarja radi prezro, četudi imajo denar. Zdi se, da bi bilo treba narediti malo reklame po časnikih. Vsega vraga pišejo, tudi o starih babah, samo sladoledarjev se nihče ne spomni. Jaz bi bil zelo vesel, če bi kdo kaj o meni napisal, bi se vsaj smejal.

— Vidite, to je pa res vrag. Bom vam pa »skomandiral« kakšnega novinarja, da vas bo malo pretipal.

— Prosim, prosim! Vsak dan boste dobili pri meni porcijo sladoleda zastonj, če mi naredite to uslugo! — je vzkliknil ves navdušen in srečen.

— In dež — to je vaša smrt, kaj ne? sem ga nadlegoval s svojo nenasitno radovednostjo.

— Pa še kakšna! Včasih naredimo po 100 litrov sladoleda, pa se kar naenkrat nebo skisa.

— In če je sladoved star — se tudi skisa?

— Štiri dni je še dober, več pa ne. Veste, ko je dež, pa dajemo večje porcije, samo da se blago razpeča.

— Hm, potem pa imate zgubo!

— Ni pomoči, saj vsi od zgube živimo. Pa še to — včasih se človeka prime kakšna smola. N. pr. nekoč, ko še nisem bil zaposlen pri tem gospodarju, sem zaspal pri vozičku, veste, pa se je ta sladej postavil na glavo, namreč voziček, sladoled pa je ušel na cesto. Pa sem bil tako brihten, kar za dve noči sem pregnal spanec.

— Ali zgodaj vstajate, ker ste zaspani?

— Ob petih; voziček moram osnažiti, pripravljati sladoled, mleko je treba prinesti, vsak dan po 15 litrov — dela je dosti.

— In pozimi?

— Cukrčke, karamele, piškote in tako robo prodajam, da gre za silo.

— Zdaj bo kmalu konec sezone, še mesec dni imate, kaj ne?

— Tudi oktobra še prodajam. Zdaj bo kmalu še celo boljše, ko se kinematografi odpro. Ja, veste, da ob vseh svetih največ prodam? Takrat prodam pred pokopališčem en dan več kot zdaj ves teden.

— To je pa čudno, da so ljudje ob grobovih tako vroči.

— Pa bi bilo dobro, da bi jih redno tako grelo, a jih malokdaj.

V Vegovi ulici jih je grelo, ali tam niste smeli prodajati?

— Smel sem že, pa ni bilo mnogo kruha, ker je bilo preveč konkurentov. Veste, in ljudje so bili preveč »zavervani« v »štrik«, malokdo me je opazil in tako so se krohotali, da jim ni bilo za sladoled.

— Po vsem tem se torej žalostni ljudje raje sladkajo kot veseli.

— Že mogoče; o, da bi bili vsaj bolj skisani.

— No, veliko sreče! naglo sem se poslovil.

Ostal je pri svoji barki ožgan, z belim predpasnikom, s svojo kapitansko kapo — zamišljen, da se še zavedel ni mojega odhoda. Morda pa je tudi — tuhtal, zakaj nisem bolj žalostne sorte človek, kajti kupčija je bila slaba.

Lon Chaney umrl

Iz Hollywooda, filmskega središča sveta, je prišla včeraj popoldne vest, da je umrl Lon Chaney, človek s 100 obrazi, kralj maske, eden najpopularnejših filmskih igralcev. Podlegel je težki operaciji na vratu.

Z njegovo smrtjo je zadel ameriško filmsko industrijo težak udarec. Lahko rečemo, da je bil Lon eden največjih karakternih igralcev na svetu, izvrsten v mimiki, neprekosljiv v kreiranju vlog. Po pravici je veljal za »človeka s 100 imeni«. Chaney je v vsakem filmu spremenil svoj obraz, znal je igrati pohabljenca ali slepca enakosdobro. Njegovi filmi, katere smo večinoma videli tudi v Ljubljani, ostanejo gotovo gledalcem v neizbrisnem spominu. Kdo se ne spominja pošastnega »Fantoma pariške opere«, kdo ni sočustvoval z notrdamskim grbcem v filmu »Notrdamski zvonar« in kdo bi mogel bolje igrati »Človeka, ki dobiva klofute« po romanu Leonida Andrejeva? To je bil nedvomno najboljši Chaneyev film. Ustvaril je pa še celo vrsto drugih, v igri in mimiki neprekosljivih. Vsi njegovi filmi niso bili dobri, kar pa ni bila njegova krivda. Lon je bil v vsakem filmu izvrsten, vživel in poglobil se je v vsako vlogo. Za svoje vloge ni štedil ne časa, ne denarja, ne zdravja. Tako pripovedujejo, da si je pustil v filmu »Notrdamski zvonar« s kitom zalepiti oči in da je dobil zato očesno bolezen tako, da je moral vse življenje nositi očala. V nekem drugem filmu, kjer je igral enookega morskega kapitana, ki naj bi vzbujal strah in mržnjo, si je pustil v oko vbrizgati jedko tekočino tako, da mu je oko močno oteklo in da je bil pogled nanj res strašen.

Kakor večina filmskih igralcev, je imel tudi Chaney dolgo in težko pot do filma. Bil je sin revnih staršev. Že v rani mladosti ga je mikalo h gledališču. Bil je več let član potujočih komedijantskih družb in cirkusov, kjer je igral manjše vloge. Pozneje je postal član Olimpic Theatra v Los Angelesu in končno član gledališča v San Franciscu. Nikjer se pa ni mogel posebno uveljaviti, dokler ni prišel k filmu. Pa še tu je dolga leta igral samo neznatne vloge v manjših filmih, bil je navaden statist. Stradal je 8 let po ateljejih, dokler niso v njem odkrili nenavadnega talenta za karakterne vloge, zlasti pa za pohabljence. Potem je kmalu zaslovel in postal eden najpriljubljenejših igralcev Amerike.

Zadnje čase je nastopal z velikim uspehom tudi v zvočnem filmu. Sredi dela ga je v najlepših letih ugrabila smrt. Chaney je bil oženjen in imel je sina, ki je trgovec.

Iz Celja

—c **Uradni dan Zbornice za Trgovino, Obrt in Industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico.** Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovi bližnji in daljši okolici, da uraduje referent zbornice v torek, dne 2. septembra 1930 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici gremija trgovcev Celje, Razlagova ulica št. 8 pritličje levo. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se uljudno vabijo, da se pri njej v določenem času zglase.

—c **Izgubljeno in najdeno.** Na Ljubljanski cesti je izgubil 23. t. m. neki voznik takozvano vozno »vinto«, vredno 1000 Din. — Na kapucinskem mostu je bilo 23. t. m. dopoldne najdena rjava usnjata aktovka, v kateri je bila zračna sesaljka za kolo. Lastnik naj se zglasi na celjski policiji.

—c **Državna deška meščanska šola v Celju** ima vpisovanje v vse razrede 1. in 2. septembra od 8. do 12. dopoldne. Sprejemajo se v prvi letnik samo učenci, ki so uspešno dovršili 4. šolsko leto. S seboj je treba k vpisovanju prinesti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Ponavljalni izpiti bodo 29. t. m., završeni pa 30. t. m.

—c **Na državni dekliški meščanski šoli v Celju** so bil ponavljalni izpiti za 4. razred včeraj, završni pa bodo trajali od danes do vštetega 30. t. m. Vpisovanje pa se bo vršilo 1. in 2. septembra, vsakokrat s pričetkom ob 8. uri. Vse ostale podrobnosti so razvidne z uradne deske v šolskem poslopju.

—c **Nevaren karambol kolesarja z avtomobilom.** V nedeljo zvečer se je peljal s kolesom 27-letni posestnikov sin Karl Antloga, doma iz Gotovelj, iz Št. Petra v Savinjski dolini po glavni državni cesti proti domu. Ko je zavil z glavne ceste proti domači vasi, je trčil z avtomobilom, ki obratuje med železniško postajo v Š. Petru in Vranskim. Antloga je padel s kolesa in se težko poškodoval na glavi, ima pa tudi zlomljeno nogo in je zadobil tudi težje notranje poškodbe. V zelo resnem stanju je bil prepeljan v celjsko javno bolnico.

—c **Glasbena Matica v Celju.** Vpisovanje vseh gojencev bo 1. in 2. septembra t. l., vselej od 8. do 12. ter od 2. do 6. popoldne v Matičnih prostorih na Slomškovem trgu št. 10-I. Gojenci se lahko prijavijo tudi potom dopisnic in vse tozadevne informacije daje ravnateljstvo. Začetek rednega pouka bomo javili pravočasno.

Oče in sin.

Oče piše sinu: — Dragi sin! Mislim, da ti bo 30 frankov dnevno za življenje v Parizu zadostovalo.

— Sin odgovori: — Ljubi oče! Tudi meni se zdi, da bom imel 30 frankov na dan dovolj. Toda pozabiti ne smeš, da moram živeti tudi ponoči!

Avgustus Muir: 83

Krog zločinov

Roman

Diskretno, toda iskreno ploskanje ga je prekinilo. Ko je znova povzel besedo, je kratko pojasnil, kakšen bo pomen sublimacije premoga za vlado, ki jo prevzame. Njegova izjava, da bodo v začetku prihodnjega tedna najbrž končana pogajanja z izvedenci angleške vlade, je bila sprejeta z vihranim odobravanjem.

— Predno pa sedem, vam moram sporočiti še nekaj, — je dejal smeje in se ozrl po omizju. Za hip se mu je ustavil pogled na nekaterih prijateljih, najbolj se je pa zanimal profesor za elmbridgskega pravnika Williama Carberyja, s katerim sta upravljala bogato dedščino nečakinje pokojnega sira Thomasa Abbota iz Elmbridge Halla.

— Obvestilo, ki postane čez nekaj dni tako ali tako javna tajna, — je nadaljeval. — Torej ni nobenega razloga, da bi vam to resnico prikrival. Tiče se docela privatne zadeve — moje skorajšnje ženitve. — Iztegnil je roko in nadaljeval hitro: — Dovolite, da vam povem kratko. Moja bodoča žena sedi zdaj tu pri meni — gospodična Langtonova je. V veliko zadoščenje mi je zavest, da bi moj stari prijatelj sir Thomas Abbot iz Elmbridge prav rad dovolil, da se poročim z njegovo vnukinjo, če bi bil še živ.

Pofesor se je zadovoljno nasmehnil in sedel.

Kolo sreče se obrne

Nekaj časa je bilo vse tiho. Gostje so se spogledovali. Ali se je vse življenje šalil, da umre kot samec ta učenjak srednjih let, navdušen samo za svoje delo? Profesor se je še vedno smehljal. Sklonil se je k Molly in ji hitro nekaj zašepetal. Ne, to ni bila šala. Ko so se gostje prepričali, da misli profesor resno, so vstali in med žvenketanjem čaš so se razlegale čestitke. Ko so vsi sedli, so opazili, kako profesor dekletu nekaj prigovarja. Njena lepota je vzbujala splošno pozornost. Nenadoma so gostje opazili, da je postala bleda ko zid. Počasi je vstala.

— Hvala vam vsem za laskave čestitke.

Njen glas je bil votel in ko je sedla, se je začul glas profesorja Caspiana, ki je pojasnjeval svojemu sosedu, da je njegova zaročenka strašno nervozna in da sam ni pričakoval, da bo oficijelna zaroka tako vplivala na njo.

— Dva gosta sta se pa vzdržala čestitanja. Prvi je bil George Bentley. Vest, da se namerava profesor Caspian poročiti z Molly, ga je zadela kakor strela iz jasnega. To je bil najhujši udarec v njegovem življenju. Nekaj časa je nepremično sedel, in zdelo se mu je, da je zazijal pred njim prepad, kamor bo zdaj strmoglavil. Če bi bil količkaj slutil, kaj se pripravlja, bi bil vsaj deloma pripravljen na ta udarec.

Spomnil se je, kako je Eastwood mimomogrede pripomnil: »Caspian je tu, Molly Langtonovo je vzel pod svoje okrilje.

To je bil torej pravi vzrok »plemenitosti«. Bila je pripravljena poročiti se z njim! George je pogledal na konec mize, kako je sedela ob strani svojega bodočega moža. Ali je bilo mogoče, da je bila zaljubljena v profesorja Caspiana? Profesor je bil star že nad petdeset let, ona je bila pa komaj stopila v življenje. Toda na svetu je vse mogoče.

Če ga je ljubila ali če je vplivala na njo samo slava njegovega imena — eno je bilo jasno, da je privolila v zakon z njim. To je bila bridka resnica. Kaj je mislil profesor, ko je govoril o siru Thomasu Abbotu, George ni vedel in to ime mu je bilo docela neznano. Ozrl se je na Molly in opazil, kako je dvignila glavo in se ozrla na goste. Njega je pogledala tako, kakor da ga sploh ne pozna.

Georgove mračne misli je naenkrat pregnal starejši gospod na drugem koncu mize. Nagnil se je naprej in nagovoril profesorja Caspiana.

— Nisem vam čestital, Caspian, ker mislim, da niste lepo ravnali z menoj.

— Da nisem lepo ravnal, Carbery? Ne razumem vas. Ravnal sem z vami prav tako, kakor z drugimi gosti. Mar bi bil moral poklicati vas v stran in prositi dovoljenja?

Williamu Carberyju so se zaiskrile oči.

Skupaj upravljava dedščino sira Thomasa Abbota in mislim, da bi mi bili morali vse zaupati.

Profesor je skomignil z rameni.

— Kot upravitelja dedščine sira Thomasa Abbota se nisva nikoli sestala, — je dejal malomarno. — Toda to ni bila samo moja krivda. V zadevi svoje ženitve pa ravnam z vami tako, kakor z drugimi prijatelji.

Na drugem koncu mize so se gostje smejali in zabavali, ne da bi se zmenili za profesorjevo prerekanje s Carberyjem. Izmed onih, ki so sedeli bliže Caspiana, se pa ni upal nihče spregovoriti. Sivolasi mož nizke postave je bil zavrl vso konverzacijo.

— Pravite, da je ta mlada dama vnukinja sira Thomasa Abbota? — je vprašal Carbery. Njegov glas je izpremenil to vprašanje v izzivanje.

— Da! — Profesor Caspian je segel po leseni šatulji, stoječi pred njim. Odprl jo je, se naglil čez mizo in jo postavil pred elmbridgskega odvetnika. Če sem prav slišal, dvomite o moji trditvi, Carbery. Tu so vsi dokazi o identičnosti moje bodoče žene, — je dejal in oči so se mu zmagoslavno zaiskrile.

Vsi gostje so postali radovedni. Šele zdaj so se zavedli, kaj pomeni Mollyno sorodstvo s sirom Thomasom Abbotom. Da se profesor poroči z vnukinjo umrlega barona, je bila prva senzacija, druga je bila pa ta, da podeduje nevesta ogromno premoženje. Zato ni čuda, da je bilo zanimanje za skorajšnjo svatbo tako veliko. Bilo bi še večje, da se ni nenadoma oglasil Wiliam Carbery s svojimi pomisleki. George je samo mimogrede slišal to novico, ker je razmišljal o tem, da bo Molly poročena z drugim.

Vsako kretnjo Williama Carberyja so gostje napeto opazovali. Sivolasi odvetnik je jemal listine po vrsti iz šatulje, pregledoval jih je in polagal na mizo. Iz šatulje je vzel tudi več obledelih fotografij in raznih malenkosti. Potem je odprl medaljonček in si ogledal sliko v njem. Prebral je še nekaj starih pisem, končno je pa bila šatulja prazna in odvetnik je dvignil glavo.

— Ste zadovoljni? — je vprašal Caspian samozavestno.

— Da, sem — je odgovoril odvetnik počasi. — Nekatere teh dokumentov bo treba še overoviti, predno bodo predloženi sodišču, pa tudi vprašanje imena te dame in njeno zgodovino bo treba še proučiti. Izjavljam pa, da smatram te dokumente za zadostne. — Obmolknil je, si oddahnil in iztegnil roko, rekoč: — Preteklost ostane preteklost. Čestitam vam, Caspian. Dobili ste lepo in bogato nevesto.

Andreeva ekspedicija pred 33 leti

Andree je bil v zrakoplovstvu dobro podkovan — Pripravljen je bil temeljito, a vendar ni dosegel severnega tečaja

Naše pokolenje, ki obožuje polkovnika Lindberga in vidi po pravici v njem vzor pogumnega letalca, je skoro docela pozabilo na moža, s katerim se niti Lindbergh ne more primerjati. To je bil Šved Salamon Andree, ki se je napotil pred 33 leti z balonom s Svalbarda, odnosno takrat še Spitzbergov proti Behringovi ožini z namenom doseči severni tečaj po zračni poti. Že pred raziskovalec in tudi v zrakoplovstvu se je uspešno udejstvoval. Zato je Evropa takoj vedela, kdo se je odločil doseči sevečni tečaz po zračni poti. Že pred letom 1893. je napravil devet poletov s svojim balonom »Svea«. 19. oktobra 1893. se je vsa Švedska bala za Andreea, ko se je raznesla vest, da so videli njegov balon 20 m nad razburkanim Baltiškim morjem, ko ga je gnal vihar proti strmim pečinam finske obale. Vsi so mislili, da drvi Andree s svojim balonom v smrt. Toda takrat mu je usoda še prizanesla. Balon je vihar treščil ob skale, pa je odletel od njih in padel v morje. Andree je skočil iz gondole in skobacal na bližnji otoček, vihar pa je balon brez gondole dvignil in odnesel kdove kam.

Samo mož, ki je bil v tako groznem položaju, je mogel zasnovati dve leti pozneje načrt poleta z balonom nad severnim Ledenim morjem. Andree se je k poletu temeljito pripravljal. Vedel je točno, koliko tehta vsaka vrv, vsak vijak. V balonu naj bi bilo 4500 kubičnih metrov vodika, premer naj bi znašal 20 m in debele, dolge vrvi, ki bi se vlekle po tleh, naj bi držale balon vedno na isti višini. Ob straneh je imel balon nekakšne plavuti, s katerimi se je dala vsaj deloma določati smer. Gondola iz vrbovega prodja je imela strešico in padajoča vratca, skozi katera se je prišlo v notranjost, kjer je bilo prostora za dva ležeča moža. O tem balonu je bil Andree prepričan, da se bo držal v zraku 30 dni. Za vsak primer je imel s seboj sani, smuči čoln in tri puške. Imel je tudi neke posebne vrste samovar, ki se je spuščal na vrvi globoko pod gondolo, kjer so ga s pomočjo druge vrvi prižigali in kuhali na njem. Poleg tega je vzela ekspedicija s seboj 13 plutovinastih škatljic, ovitih z medeninasto živo. V vsaki je bila kovinasta cevka za pisma. Škatljice so bile označene s številkami in zadnjo je hotel Andree vreči iz balona najdalje proti severu. Za zvezo s civiliziranim svetom je vzel s seboj 50 najboljših poštnih golobov.

O pripravah in opremi te ekspedicije je bila napisana cela knjiga. V takratnih časih je bilo to pravo čudo. Andree se je hotel s svojima prijateljema dvigniti na Danskem otoku blizu severne obale Svalbarda v začetku julija, ko je nad Ledenim morjem večni dan. Govoril je neprestano o svojem poletu iz Göteborga v Gortland, ko je preletel v 3 urah 40 milj. S tako hitrostjo bi dosegel severni tečaj v 9 urah, če bi pihal nasprotni veter, pa v dveh dneh. Če bi šlo vse posreči, bi bil čez teden dni nekje pri Nome na Aljaski ali pa v deželi Čukčev v najvzhodnejši Aziji. Eni so trdili, da je Andree domišljavec, drugi so ga imeli za norca. Vendar so se pa našli ljudje, ki so njegovo ekspedicijo financirali. Treba je bilo 130.000 švedskih kron. Polovico je dal znani Alfred Nobel, četrtino kralj Oskar, četrtino pa javne zbirke.

Kdaj in kako je Andree s svojo ekspedicijo odletel proti severu, smo poročali že včeraj. 14. jun. 1897 se je zasidrala po čudnem naključju pri Danskem otoku slavna ladja »Fram« in presenečeni Andree je zvedel, da je poveljnik Fridtjof Nansen zapustil ladjo pred poldrugim letom in se napotil s poročnikom Johansenom peš proti severnemu tečaju. Ta čas je bil pa Nansen že rešen. 11. julija ob pol 3. popoldne se je balon »Oerner« (Orel) dvignil in odplul proti severu.

Ko celih 14 dni ni bilo o ekspediciji nobene vesti, so tudi največji optimisti obupali. Nihče več ni mislil, da bo Andreejeva ekspedicija dosegla severni tečaj. Ljudje so se zanimali samo še, kam je balon zaneslo. Mnogi so vedeli pripovedovati, da so videli balon, eni nad zapadno obalo Grönladije, drugi nad severno Siribijo, tretji nad Sahalinom, severnoameriški Indijanci nad angleško Kolumbijo in v najsevernejšem delu Kanade. Jeseni so poslali Švedi za Andreejem pomožno ekspedicijo, ki je preiskala del ledene sibirske oballe, pa ni ničesar našla.

Minili so meseci, minila so leta. Izmed plutovinastih škatljic, katerih je bilo kot rečeno 13, so jih našli čez 2 leti samo 5. Tri so bile uničene, eno so potegnili iz morja na severni norveški obali, drugo pa na Islandu. Obe je vrglo morje iz dna. Vreme krasno, razpoloženje imenitno, je pisal Andree. — Vse v redu. Izmed vseh golobov je priletel samo eden — Pri nas vse v redu. — To je že tretji golob. Andree.

In od takrat ni bilo o Andreejevi ekspediciji celih 23 let ne duha ne sluha.

„Grof Zeppelin" nad Prago

V ponedeljek opoldne je letel nad Prago nemški zrakoplov »Grof Zeppelin«. Nenadoma so zagledali Pražani na jasnem nebu blestečega zračnega orjaka, ki je plul tako nizko, da se je dobro videl napis, pa tudi okna, skozi katera so gledali potniki in mahali Pragi v pozdrav. Pred dnevi je nastal med nemškim in češkim tiskom incident, nanašajoč se na Zeppelinov poset. Nemški listi so namreč pisali, da prileti Zeppelin na Češkoslovaško in da bo letel samo nad nemškimi kraji. Češki listi so pa odgovorili na to provokacijo, da bi morala vlada prepovedati zrakoplovu leteti nad republiko. Ravnateljstvo Zeppelinovih poletov je zvedelo za ta incident in izdalo je oficijelno poročilo, v katerem pravi, da Zeppelin na svojih poletih nima nobenega opravka s političnimi ali narodnostnimi oziri. O Zeppelinovem prihodu so bile češkoslovaške oblasti obveščene šele v ponedeljek zjutraj. Zrakoplov se je vračal s poleta nad baltiškimi kraji. Vodil ga je kapitan Lehman, znani sotrudnik konstrukterja dr. Eckenerja. Na krovu je bilo 14 potnikov. Zrakoplov je prispel ob 16.35 v Friedrichshafen.

Pražani so bili seveda takoj na nogah, čim so začuli v zraku močno brnenje motorjev. Kmalu so bile vse ulice tako natrpane gledalcev, da so morali na mnogih krajih ustaviti promet. Na novih stavbah so čepeli zidarji po strehah in tramovih kakor vrabci in nobena polirjeva beseda ni nič zalegla. Ni moči na svetu, ki bi bila tako naglo okrenila glave Pražanov proti nebu, kakor je storil Zeppelin. Kdor ima fotografski aparat, je brž fotografiral zrakoplov, da bi mu ostala vsaj slika za spomin. Amaterji so nosili fotografije k poklicnim fotografom, da so jih takoj razvili. Samo k enemu fotografu so prinesli 700 amaterskih fotografij Zeppelina. Nemci so zelo korektni ljudje. To je pokazal tudi kapitan Lehman, ko je Zeppelin nad praškim gradom sklonil prednji del v pozdrav sedežu prezidenta Masaryka.

Letalska katastrofa pri Jihlavi

Uradno poročilo

V uradnem poročilu ministrstva javnih del o letalski katastrofi pri Jihlavi je rečeno, da je bilo vremensko poročilo poletu prijazno. Start letala je bil brezhiben. Pilot Sedlař je imel za seboj okrog 3000 ur letanja in samo v službi češkoslovaških zračnih prog je preletel 290.000 km. Že od začetka l. 1927 se mu ni pripetila niti najmanjša nesreča. Mož je bil popoln abstinent in nekadilec. Tehnična komisija je točno ugotovila, da padca letala ni povzročil mehanični defekt. Pilot se je približal temnim oblakom lokalne nevihte in hotel jih je preleteti. Ker pa to ni šlo, se je spustil in ubral pot med dvema nevihtama. Ker na Jihlavo ni mogel leteti, se je obrnil za 180 stopinj in se hotel vrniti v Prago odnosno za silo pristati. V tem ga je pa zalotila silna nevihta baš v trenutku, ko je bilo letalo nad visokimi dimniki. Ko se je izogibal eni teh ovir, je bil že dezorientiran in zavil je v smeri močnega vetra. S tem je letalo izgubilo na relativni hitrosti in ker je letelo razmeroma nizko, je strmoglavilo na tla. Pri padcu so eksplodirale posode za bencin in letalo se je vnelo. Katastrofo so torej zakrivile naravne sile, proti katerim je človek brez moči.

Katastrofo je preživel samo profesor Kraus, kajti težko ranjeni inženjer Mirek Kaš iz Brna je v nedeljo zjutraj umrl. Kraus pripoveduje, da se je tik pred katastrofo nenadoma stemnilo, nebo je postalo svetlosivo in po letalu je začela biti debela toča. V naslednjem trenutku se je letalo močno nagnilo na levo stran in Kraus se je onesvestil. Zanimivo je, da strahovita katastrofa pri Jihlavi prav nič ne vpliva na zračni promet. Na vseh zračnih progah prevažajo letala potnike normalno. In noben potnik se noče dati zavarovati, čeprav vsakega pred poletom opozore, da bi bilo pametno to storiti.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Danes ob 4., pol 8., 9¼

Nepozabni BEN HUR

Ramon Novarro

poje božansko ljubavno pesem v zvočnem filmu

„POGANSKA LJUBAV"

Divne, očarljive, nepozabne arije!
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 1. ure.

„ELITNI KINO MATICA"
Telefon 2124

Mag. št. 31598/30. 11651

RAZPIS.

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje oddajo težaških, zidarskih in betonskih, tesarskih in pleskarskih del za napravo ograj okrog mestne stanovanjske kolonije na Vodovodni cesti.

Pojasnila in razpisni pripomočki se dobijo med uradnimi urami pri mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. Tamkaj se tudi vlagajo pravilno opremljene ponudbe najkasneje do dne 2. septembra 1930 do 11. ure dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 23. avgusta 1930.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke se odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Strojepisni pouk
se vrši vsaki dan zvečer od 6. ure dalje. Tečaji za začetnike in izvežbance. Učna ura 4 Din. Vpisovanje vsaki dan od 6.—½8. ure zvečer. Christofov učni zavod, Ljubljana, Domobranska c. 7/I. 2294

Trgovska hiša
z dobro vpeljano trgovino in gostilno ter trafiko, v prometnem kraju na deželi ob glavni cesti radi bolezni po dogovoru naprodaj. Miha Suša, Brdovec, pošta Zaprešič, Hrvatsko. 2290

Štedilnik
nov, modern, s štirimi ploščami, prav dobro izdelan, z medenimi okovi, uporaben za češke plošče, prodam radi nadštevilne oprave kuhinje. — Ponudbe na naslov: Stele Herman, Zalog, pošta Devica Marija v Polju pri Ljubljani. 2289

Čolni
na Ljubljanci se izposojujejo za transformatorjem v Trnovskem pristanu. 2249

Za stavbe
vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno oddaja Fran Šustar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

Wallet Express zopet odprt!
Obleka naredi človeka, ta izrek velja že od nekdaj. Zato reglejte Vašo jesensko garderobo in jo pošljite v Wallet Expres, Stari trg 19, ki jo zlika, kemično sčisti, brez da bi blagu škodovalo; pošije, na željo tudi obrne. Cena likanju 18 Din. Po obleko se pošlje na dom. Na likanje se lahko počaka. — Angleški mesečni abonma — 4 kratno likanje Din 60.— 2292

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjal
najcenejše in najfinejše
MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(poleg hotela Strukelj)
Kuhanje, adaptiranje, predtiskanje takoj!

Dunajski velesejm
(Wiener Messe)

7. do 13. septembra 1930, Rotunda do 14. septembra

Posebne prireditve:

Salon kožuhovinaste mode — Semenj za čevlje in usnje — Semenj za pohištvo — Reklamni semenj — Razstava »Krščanska umetnost« — Mednarodna radio razstava — Semenj za železno in patentno pohištvo — Pisarniška razstava — Razstava za živila in hranila — Semenj za stavbarstvo in gradnjo cest — Tehniške novosti in iznajdbe — Francoske, grške in indske kolektivne razstave — Kmetijski in gozdarski vzorčni semenj in III. avstrijski semenj za živino.

Brez vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom svoboden prehod meje na Avstrijsko. Ogrski prehodni vizum dobite ob predložitvi sejmske izkaznice na meji. — Precejšnje vozne olajšave na jugosl., ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst in sejmske izkaznice (po Din 50) se dobe pri

WIENER MESSE-A. G., WIEN VII

ter med jesenskim velesejmom v Leipzigu pri poslovalnici tam, Oesterr. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Josip Zidar, Dunajska cesta 31, pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji, Dunajska cesta 1.

Kot višek velesejma priredi
modna palača JULIUS KRUPNIK,
Wien VII., Kaiserstrasse 115,
10. septembra 1930 ob pol 8. zv. velikansko

modno revijo

v velikem dunajskem Konzerthaussaalu.
Rezervirajte si prostor brzojavno!

Urednik Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeseršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.